

ЖУРНАЛ - ПЛАСТОВОГО - НОВАЦТВА

„ГОТУЙСЬ”

Журнал пластового новацтва
“NOTUJS” — MAGAZINE
for Ukrainian Children
Видає Головна Пластова Булава
Редагує Колегія під проводом
пл. сен. Лесі Храпливої

Адреса Редакції:

LESIA CHRAPLYWA

158 East 7th St., Apt. 3A
New York, New York 10009

Адмініструє

Крайова Пластова Старшина
на ЗДА.

Адреса Адміністрації:

“P L A S T” Inc.

140-142 Second Avenue
New York, N. Y. 10003

Обкладинка роботи

Ніни Мудрик-Мриц

З М І С Т :

Княгиня Ольга	2
Пригоди Мишки-Гризикнижки	3
Ніна Мудрик-Мриц: Веснянка	8
Смішний змаг	10
Люба Войчак, Іван Яремко, Діян- ка Стасюк: Звідкіля мій рід? 14	
Володко з Гаїв: Для добра дітей	15
Новачка Люба Мостова: Мамі	19

ПЕРЕДПЛАТА „ГОТУЙСЬ” у 1969 році: В ЗДА — 3.00 долляри, в КАНАДІ — рівновартість 3-ох американських долярів, в ВЕЛИКІЙ БРИТАНЦІ — рівновартість 2.80 американських долярів, в АВСТРАЛІ — 2.50 американських долярів.

„ГОТУЙСЬ” ДЯКУЄ ЗА ДАТКИ НА ФОНД:

Новаки з Торонто склали 16 канадійських долярів, новачки із Сиракюз склали 17 долярів на Фонд „Готуйся”. Не забудьте про збірку на цей Фонд у час Вашого таборування!

ГОТУЙСЬ

ЖУРНАЛ ПЛАСТОВОГО НОВАЦТВА

Ч. 6 (147)

Червень

1969

Наймолодший новак на пластовій оселі „КИЇВ” в Австралії,
Дорчик Венгринович.

„ГОТУЙСЬ” БАЖАЄ ВСІМ ВЕСЕЛОГО ТАБОРУВАННЯ!

КНЯГИНЯ ОЛЬГА

Княгиня Ольга. Мал. Василь Дядинок.

Княгиня Ольга на межі
В золототканій шаті.
І хиляться в поклоні їй
Полян поля багаті.

Княгиня Ольга на межі:
— Куди ж веде дорога?
Чи до Перунових жреців,
Чи в храм Іллі до Бога?

Княгиня Ольга хрест взяла,
Поля перехрестила.
Зашелестіли щось жита
І квіти похилились.

Пішла у церкву на горі,
У Господа святиню.
Топтала стежку по ріллі —
Туди іти нам нині.

Серпанок білий розвівав,
Немов вітрило — вітер,
Святій кланялись з-поміж трав
Всі українські квіти.

(Цього року святкуємо тисягеліття від того дня, коли княгиня Ольга, дружина кийвського князя Ігоря прийняла християнство. Як знаємо, в ті часи Україна ще не знала Христової віри, а наші предки вірили тоді в різних божків, що між ними найсильніший мав бути бог грому — Перун. Ному й служили священники-жреці. Княгиня Ольга, коли сама охристілася, вибудувала в Києві першу церкву — святого Іллі. Христова Церква визнала княгиню Ольгу святою і її свято припадає дня 24 липня. Це іменини всіх новазок, що носять ім'я Ольги княгині. Українських дівчаток залюбки так називають. Ось мали ми письменницю Ольгу Кобилянську та славу музеницю-героїню Ольгу Басарбову).

(Закінчення)

Приємно згадую нашу прогулянку в гори Карпати. Наша туристична група виїхала зі Львова автобусом. Ми з Андрійком сиділи біля вікна і оглядали все. А було що оглядати! Ми їхали зі Львова рівною дорогою в напрямі нижчої частини Карпат — Бойківського Бескиду. Ми минали села та містечка, як ось Стрий чи Сколе. Дорогою ми зупинялися кілька разів, особливо, коли було щось цікаве оглядати. Наприклад, стара церковця в селі.

Ми її відвідали та фотографували. Була вона відкрита і ми зайшли в середину, щоб помолитись. В середині пахло кадилом, було чисто, святочно. З іконостасу дивилися на нас старі ікони. Все було прикрашене вишиваними рушниками та скатертями. Біля церковці стояла стара деревляна дзвіниця.

Що даліше їхали ми, то більше змінювався краєвид. Ми й не зчулися, як виринули перед нашими очима покриті зеленими

лісами Карпати. Верхи були спершу лагідно заокруглені, а що далше в'їздили ми в гори, вони ставали стрункіші, вищі. Нас завезли на верх Перевал, де стоїть гостинниця, і де ми пообідали. Опісля ми мандрували по горах ледве помітними стежками-плаями. Довкруги росли височенні смереки й ялиці. В порівнянні з ними Андрійко виглядав дуже малий, а я ще менша. Андрійко з мамою вийшли на поляну, що з неї відкрився чудовий вид на дальші верхи Карпат. Аж до обрію синіли щораз дальші гори. Ми посідали на траві, милувалися красою природи, а мама взяла Андрійка трохи оподалік та розказувала йому півшепотом, як тут у Карпатах вела колись завзяті бої проти московського наїзника Українська Повстанська Армія. Як хоробро бо-

ронили повстанці нашу землю проти переважаючих сил ворога. Ми з Андрійком слухали і перед нашими очима виринали постаті героїв того часу: генерала УПА Тараса Чупринки, командира Степана Хрона та інших.

Сонце хилилося до заходу і нам треба було повертатися до Львова. Всі в автобусі були в веселому настрої, співали дорогою різних пісень: про козаків, про мамин рушничок і багато, багато інших. Андрійко співав разом з усіми, і то навіть найголосніше з усіх. Провідник групи завважив, що Андрійко так гарно й голосно співає і спитав його:

— Ну, сину, що ти хотів би ще заспівати?

Не думаючи довго, Андрійко відповів весело:

— Заспіваємо пісню Українських Січових Стрільців „Гей у

лузі червона калина". — Вмить зникла усмішка з лица провідника:

— Таких пісень тут не можна співати! — відповів він нахмарено.

Андрійко подивився здивовано на нього:

— Та це ж українська пісня і ми завжди співаємо її в таборах!

В автобусі стало тихо, мов маком посіяв. В усіх зник кудись веселий настрій. Мама взяла Андрійка за руку і промовила стиха:

— Хіба ж я не казала тобі, що Україна поневолена тепер, що українці — не господарі своєї землі? Про все, що було гарне й світле в історії України — не дозволяє і згадувати уряд, що його встановила в Україні Москва.

Андрійкові станули сльози в очах. Він пошепотів до мене:

— Аж тепер я розумію, що це значить, коли людина чи нарід не має свободи, коли якийсь інший нарід чи ворожий уряд не дають йому свobodно жити.

Після цього якось вже не було в нікого охоти співати і ми мовчки заїхали до Львова.

Це вже були наші останні дні в Україні. Відвідини в Україні добігали до кінця. На летовище проважав нас великий гурт рід-

них і знайомих. Довго й зворушливо працювалися Андрійко й його мама зі своїми рідними. Зі сльозами в очах сідали в літак. Коли ж він піднявся вгору, ми ще довго гляділи крізь вікно, аж поки хмари закрили нам зовсім землю. Так ми покинули Україну.

Повернувшись до Америки, Андрійко обіцяв собі, що ще колись поїде в Україну, бо до того часу вона буде вже певно свobodна. А якщо ні, то він, Андрійко буде всіми силами старатися, щоб звільнити її з неволі.

(Кінець)

Такі світлини з гір Карпат привіз зі собою Андрійко.

П. С. Бачите, не думала я, що буде цього місяця якесь „ПеС“, а воно є! Оце покінчила я писати Вам про мою мандрівку по Україні, а тут сестричка Леся кличе мене:

— Ходи, мишко, покажу тобі щось цікаве!

Викарабкалася я з нори, а сестричка до мене:

— Що тобі сталося, мишко? Очка в тебе заплакані і з носиком щось наче не в порядку?! Ось тобі паперова хусточка, пообтирай личко та вусики, щоб ти мені гарно виглядала!

— Та це я... так нічого... — кажу сестричці, — мені тільки дуже жаль стало, коли описувала своє працання з Україною. Чи я ще коли повернуся туди? — і знов закапали мої мишачі сльози.

Дала мені сестричка Леся другу хусточку та й каже:

— Не плач, не плач! Може вже незабаром таке прийде, що большевиків не стане, то ми обидві поїдемо туди і візьмемо зі собою повний наплечник „Готуйсів“ — з різних років. Вони в мене ще є, таки немало їх! Будемо роздавати по примірникові кожній дитині: у Львові, в Києві чи в кожному іншому місті.

Усміхнулася я крізь сльози і аж тоді завважила, що на столі лежить якась нова книжечка: вся синя та жовта. Хотіла я розпитати про неї, але сестричка сама мені все розказала:

— Бачиш, мишко, це тобі на потіху прийшла нова книжечка. Написав її пан Микола Щербак...

— О, той сам, що написав „Вір-

шовану абетку", що в нашій бібліотеці! — зраділа я.

— Так, той сам! А зветься вона . . .

— „ВОЛОШКИ" — відчитала я жваво на обкладинці.

— Так, власне, „Волошки"! А знаєш ти, що це таке?

— Як „не знаю"?! — образилася я. — Я ж сама бачила минулого року волошки в Україні, та й тут на обкладинці вони намальовані!

— Добре ти підмітила! — похвалила сестричка. — Тому, як бачиш, і вся книжечка зверху жовта та синя, така, як волошки та золоті збіжжя, що поміж ними волошки ростуть. Малював малюнки на ній та в ній пан Богдан Певний . . .

— Той сам, що розмалював книжку Володимира Радзикевича „Ніч проминула"? — спитала я проворно.

— А бачиш, як ти гарно все знаєш! — похвалила сестричка. — З такою розумною мишкою і порозмовляти не жаль! Бери отже цю книжку, прочитай пильно та напиши про неї кілька слів нашому новацтву. А не забудь там додати, що видало цю книжку . . . Ось тут написано дрібним друком, прочитай!

. . . Видання Сестрицтва Святої Покрови при Українській Православній Парафії Святої Трійці в Ірвінгтоні . . . — стала я читати поволі й уважно, аж поки сама собі перервала читання: — Се-

стричко, я тут щось не дуже розумію. Прошу пояснити мені, бо інакше зле напишу!

— Бачиш, мишко, то побожні люди творять при своїх церквах такі товариства. Коли творять їх чоловіки, то ці товариства звуться братства, а коли жінки — то сестрицтва. Вони дбають про свою церкву, щоб була завжди якслід прикрашена, допомагають бідним членам своєї парафії, влаштовують різні свята. А часто роблять ще щось куди важливіше. Ти певно знаєш з історії, як то в давнину українські братства у Києві, у Львові чи в Луцьку вдержували школи, друкували книжки, взагалі дбали про те, щоб не пропала наша віра й мова.

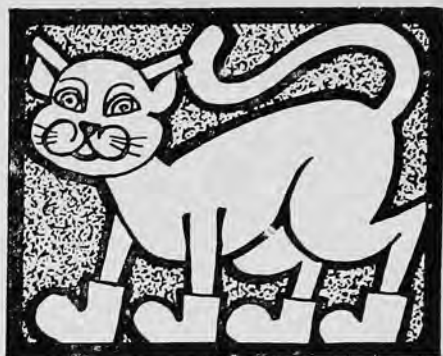
— А до такого братства в Києві вписався був сам гетьман Петро Конашевич-Сагайдачний з усім Запоріжським Військом! — згадала я та аж вигукнула на радощах, що знаю!

— Я вже тобі казала, що ти розумна мишка! — відповіла сестричка. — Отже бачиш, це Сестрицтво в Ірвінгтоні саме теж зробило таке велике й корисне діло. Бо книжечка послужить не лиш усім дітям в їх парафії, але й усій українській дітворі у вільному світі . . .

— А колись і в Україні! — перебила я сестричці. — Ми повежемо її враз з „Готуйсем", бо такої синьої та жовтої книжечки

наші діти в Україні ще ніколи не бачили!

Так я вигукнула, розрадувана, схопила книжечку, скочила зі столика на землю, та й у свою нору, та й сіла читати, щоб написати Вам. Ще й образок із цієї книжечки Вам подаю — власне kota, щоб Ви знали, яка я хоробра мишка! А коли Вам зустріється десь ця книжка на вакаціях — хапайте її чимдуж і читайте, так, як я це зробила! І не пожалуйте!

Ваша Мишка

Ніна Мудрик-Мриц

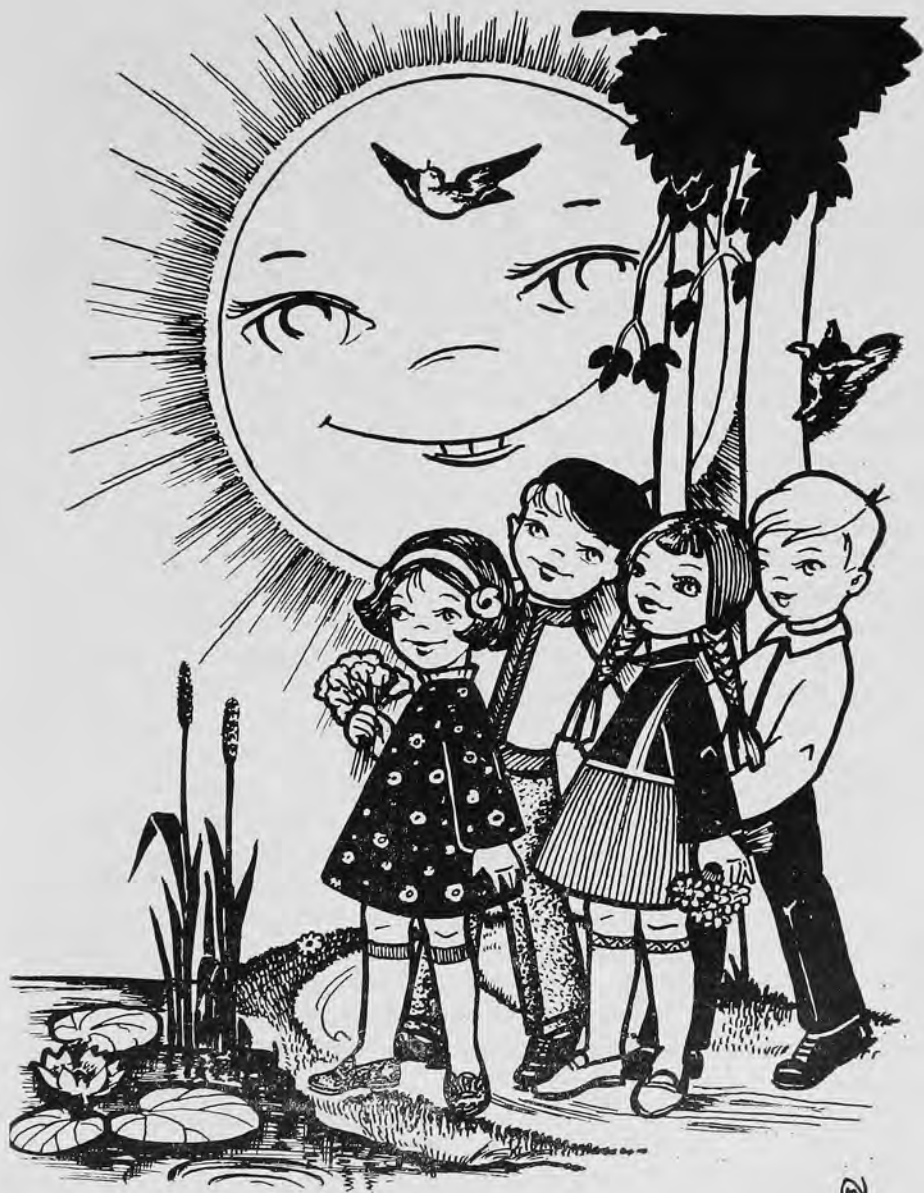
ВЕСНЯНКА

В небі жайворон повис
Над полями й нивами,
Ллється пісня до беріз
Ллється переливами.

Усміхається весна
Теплою усмішкою,
Йде дівора голосна,
Йде у парк доріжкою.

Розсипає у траву
Пісеньок намистечко,
Впала пісня до ставу
Між латаття листячко.

Чий співучий голосок
Нині гомінливіший?
Жайворонка чи діток?
Хто із них щасливіший?

Мал. Ніна Мудрик-Мриц

СМІШНИЙ ЗМАГ

Цього кінця тижня мав бути день відвідин у таборі новачок. Ой, і напрацювалися вони в п'ятницю, щоб кожна кімната блищала, мов дзеркальце, щоб батьки побачили, що їх діти вміють!

А в суботу раннім-ранком, поки ще батьки поз'їздилися, пішли новачки на змаг. Тільки вийшли на поляну за табором, а напроти — очайдушок. Менші новачки навіть трошки налякалися, але старші завважили зараз, що на ньому светер сестрички Дзвінки та штанці сестрички Тусі. Тільки шапка, борода й окуляри такі, як ні в кого в таборі. Це все помітили старші новачки, але вони знали теж, що коли хтось передягнувся за очайдушка, то це буде щось цікаве.

За те очайдушок сказав їм, що вони входять оце в зачаровану країну. Колись очайдушки жили тут щасливо, гралися цілими днями, але про чистоту та порядки не хотіли й чути. За те змія-цариця покарала їх так, що тепер вони забули, як їм вдержувати чистоту. Що почнуть робити — все виходить не так. А тепер вони почули, що новачки вміють прегарно і самі бути чисті і табір держати чистенький, тож запросили новачок, може їх відчарують. Очайдушки залишили свої мудрощі у старих мухоморах. А хто зуміє відчарувати чари та навчити очайдушків, що й як їм робити, тому буде велика вдяка. А тут, біля сосни на узліссі — перший лист.

Глянули новачки — а це не лист, тільки ніби — правдивий мухомор. Треба була аж зблизька приглядатися, щоб побачити, що він з палеру. А під ним синя плястикова скляночка й щіточка.

Галя стала перша шукати листа. І справді, треба було аж такої бистрої новачки як Галя, щоб знайти лист, скручений у рурку, захований у ніжці мухомора. В ньому була написано:

КИДАТИ ЦИМ У СКЛЯНКУ. ХТО ПОТРАПИТЬ?

Очайдушок поставив склянку поміж травою, уставив новачок перед нею на яких п'ять кроків та казав пробува-

ти кидати в склянку щіточкою. Може тільки Галя була б потрапила зразу. Бо Нуся кинула аж далеко поза скляночку, Христа як кинула, то щіточка полетіла кудись вбік у ліс, аж мусіли йти її всі шукати. Аж Оля вцілила просто в скляночку і щітка там і залишилася. За те Оля мала право закликати на всі чотири сторони світу, щоб усі очайдушки почули:

ЩІТОЧКА І СКЛЯНКА — ДО ЧИЩЕННЯ ЗУБІВ!

Ну, й кричала Оля, аж луна лісом котилася!

Другий гриб стояв дуже недалеко. Біля нього лежав рівно складений волохатий рушник і рожеве мило. А в листі у грибку, подумайте! — було написано:

ПІДКИДАТИ ЦИМ НА РУШНИКУ. ХТО ПЕРШИЙ ЗЛОВИТЬ?

Люся й Ганнуся взяли перші рушник, кожна за два кінці, розгойдали добре і на „раз-два-три-гоп!“ — підкинули мило високо вгору. Мило полетіло прекрасно, зашуміло поміж верховіттям дерев і було б упало прямо на гострокінчасту шалку очайдушкові, якби він в час не відступився та не схопив мила в руки. Другі пробували Христа з Юстинкою, але й їм не повезло. Аж Нуся з Сянею зловили мило знов на рушник і за те гукали на весь ліс:

— МИЛО — ЩОБ МИТИСЯ; РУШНИК — ЩОБ ОБТИРАТИСЯ!

Ще не докричали до кінця, як Орися заглянула, де стояв черговий гриб. Біля нього лежала перевернена велика металева мидниця. А в грибку було написано:

ЦЕ БАРАБАН.

Щоб новачки краще повірили, що це таке, очайдушок взяв мидницю собі на коліна та почав тарабанити по її дні якусь пісню. Новачки слухали уважно, щоб сказати, ще це за пісня. Спершу вгадували навімання, що може це „Край лісу на полянці“, або „Ой там, ой там на горбочку“, або „Іжак в мамі попрохав“. Аж Христа вгадала, що це мусить бути „Гей там на горі Січ іде“ — і ніщо інше. За те могла гукати, скільки хотіла:

— МИДНИЦЯ — ЩОБ МИТИСЯ ТА ПРАТИ!

А до того ще раз затарабанила по мидниці, щоб очайдушки знали зовсім певно.

Тим часом Люсі вдалося знайти ще одного мухомора. Біля нього стояла відчинена коробка чорної пасти до черевиків. Та ще одинадцять карток білого паперу, саме стільки, скільки новачок ішло в їх групі. І напис у листі:

ЦИМ НАЙКРАЩЕ МАЛЮВАТИ.

Очайдушок роздав кожній новачці по картці паперу, казав набрати пасти на вказівний палець та намалювати щось — хто намалює найкраще? Тільки в кого паста знайдеться десь інакше, як на пальці й на папері — той вже програє.

Так Галя намалювала чудову ляльку, але коли покінчила, на носіку в неї взялася звідкілясь „печатка” з пасти — і вже все пропало. Всім іншим вдалося якось оминати це лихо, а найкращий був малюнок Нусі — просто мухомор! І вона гукала на всі чотири сторони лісу:

— ПАСТОЮ ЧИСТИМО ЧЕРЕВИКИ!

Опісля всі помили руки в потічку. Щастя, що очайдушок приніс за ними рушник і мило з останньої гри, бо вони дуже пригодилися! Навіть, хоч Оля вже запримітила нового мухомора, спершу всі руки (всі двадцять дві руки! — і один носик!) — мусіли бути чисті. Тоді знай-

шли напис в мухоморику, що біля нього лежав звичайний гребінь.

ХТО НАЙКРАЩЕ ЗАГРАЄ НА НЬОМУ?

Це було дуже дивне, аж поки очайдушок показав, як треба грати на гребені устами, через кусочок паперу. Всі пробували, але найменше фальшиво заграла Оріся „Летить рій за роєм” і тому гукала очайдушкам:

— ГРЕБЕНЕМ ТРЕБА ЧЕСАТИ ВОЛОСНЯ!

Дальшого мухомора шукали довго, а знайшли дуже близько. Тільки він так хитро заховався був між торішнім листом. Біля нього лежала нова щітка до чищення одягу, а в ньому напис:

ЦИМ НАЙКРАЩЕ ГРАТИ В „ПОДАВАНОВОГО”.

Грати в „подаваного” новачки вміли і любили цю гру, але грали, звичайно, не щіткою. Отже уставилися миттю в круг лицем до середини, плече біля плеча і так зручно подавали щітку собі поза плечима, що Леся не могла ніяк зловити, аж образилася і сказала, що „вже більше не буде”. Опісля пробувала Галя, аж поки в бігу впала і задряпала собі коліно. Аж Нусі пощастило вихопити щітку дівчаткам із рук і за те вона гукала на весь голос:

— ЩІТКОЮ ЧИСТИМО ОДЯГ!

Так довго й голосно гукала, аж очайдушок попросив затихнути, бо він має щось важливе сказати.

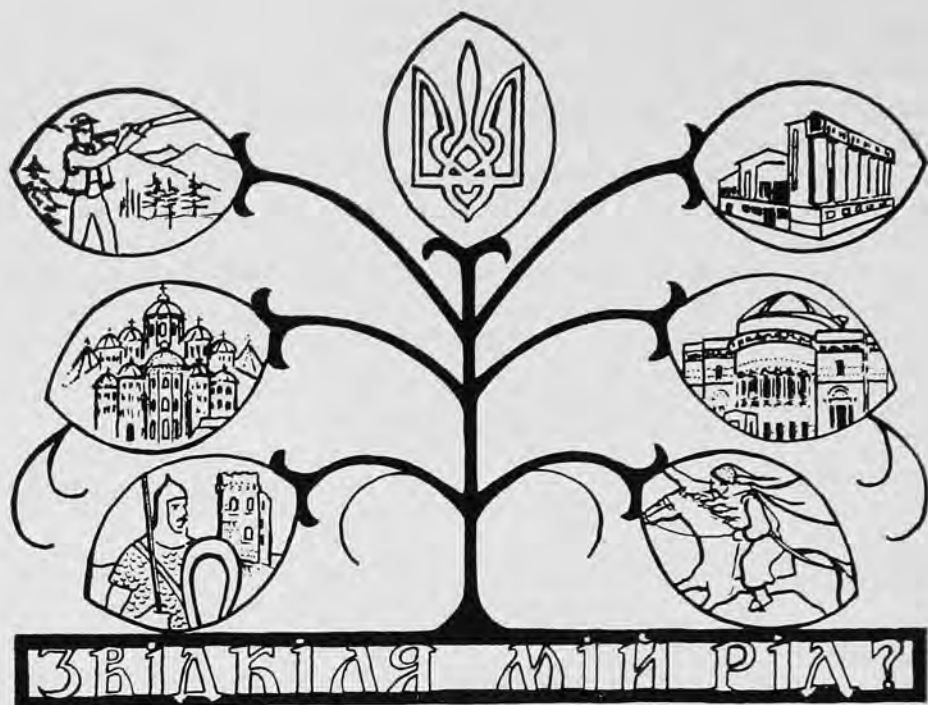
— Дорогі новачки! — почав він повагом, — Ви розгадали всі загадки царства очайдушків і тепер ми знатимемо вже, що й до чого вживати. А щоб ви знали, що ми, очайдушки, вміємо не лиш просити, а й дякувати, ідіть тепер цією стежкою в ліс, а там зустріне вас мила несподіванка.

Новачки пішли, як сказав очайдушок, аж зустріли на полянці... цілу групу своїх батьків, що йшли до них з протилежного боку із табору.

А то крику було, а то радости! А розказування навипередки, який смішний був змаг! Аж батьки сміялися, що від того галасу очайдушки можуть так налякатися, що знов забудуть, що й до чого вживати!

Їх Блаженство Верховний Архиспископ Йосиф Сліпий відвідав минулого року теж українців в Австралії. На світлині бачимо Його поміж українцями міста Мельборну. Як завважите, поміж вірними є теж багато пластунів.

Дорога Сестричко Редакторко!

Я Вас дуже прошу помістити мій допис у „Готуйсеві”. Я називаюся Любомира Войчак, а мене кличуть Люба. Я народжена 18 травня 1957 року в Боффало.

Мій дідо розказував про Україну і як там було. Він це все дуже добре знав, бо був там учителем. Він розказував мені все, чого він учив колись дітей в Україні.

Мій дідо був теж в українському війську. Він розказував мені, як большевики нападали на наші села та били людей, а навіть дітей.

Моя стрийна приїхала недавно до Америки з Польщі. Вона розказувала мені, що поляки теж не люблять українців та казали їм виїхати з рідної землі далеко в Польщу.

Я вже кінчаю цей допис до Вас.

Готуйсь!

Новачка Люба Войчак

Я називаюся Діянка Стасюк. Мені десять років і я ходжу до п'ятої класи. Я народилася в Боффало, дня 28 жовтня 1957 року. Коли була війна в Україні, багато наших людей мусіли втікати звідті-

ля до Америки, і мої батьки теж. Дорогою большевики схопили мого вуйка, брата моєї мами. Він живе тепер в Україні.

Я вчуся в українській школі, де маємо години української мови кожного дня. Ходжу теж на новацькі сходи, проби хору і лекції балету. Моя мама називається Галина а мій тато Любомир Стасюк. Мій дід, Андрій Стасюк є священником. Я маю маленького братчика „Туся”. Справді він називається Петрусь. Йому три роки.

В новацтві належу до роя „Сині проліски”.

Наш рід дуже давній і в давнину був дуже славний. Наші предки в давнину були княжими боярами галицьких князів. Тільки через напад ворогів наш рід дуже зубожів.

Закінчую привітом „Готуйсь”!

Новачка Діянка Стасюк

Я, Іван Яремко, народжений 22 травня 1957 року в Боффало у стейті Нью Йорк у З'єдинених Стейтах Америки.

Мій батько Дмитро народився у селі Августівка в Західній Україні, а моя мама в Боффало. Мій брат називається Василь та народився теж у Боффало. Він вже в восьмій класі та належить теж до Пласту. Я маю багато двоюрідних братів та сестер. Багато з них живе теж у Боффало, а четверо в Україні. Ті, що живуть в Україні, пишуть листи до мене, а я пишу до них. Я маю стрійка, що живе в Аргентині. Недавно був він у нас на відвідинах. Ми з батьками та братом завезли його автом до Торонто в Канаді. Це недалеко від нас. Дорогою заїхали ми над славний на весь світ водопад Ніагару, щоб показати його стрійкові.

Готуйсь!

Новак Іван Яремко

Володко з Гаїв:

ДЛЯ ДОБРА ДІТЕЙ

Була Велика Субота перед Великоднем. Юркова мама приготувляла свячене, щоб належно вшанувати Великдень. Бо Великдень — дуже велике й важливе свято в Україні. На дворі була весна у всій своїй красі.

Нараз мати пригадала собі, що не має хрону. Покликала Юрка й каже:

— Піди в город, візьми лопатку і пошукай хрону. Він росте там,

де має бути капуста. Викопай кілька корінців та принеси сюди, бо ж свячене не може бути без хрону. Тільки добре вважай: хрін сходить маленькими, зелено-сірими прозябцями. Його не так легко відшукати, бо весь він під землею, а до того всякий бурян, що сходить теж тепер, дуже подібний до нього.

Юрко взяв лопату і вийшов у город. На дворі відчув, що сонце гріє вже сильніше, як попередніх днів. Вишні й черешні в саду стали білі-білі, неначе хто облив їх сметаною. І яблуньки вже зарожевілись, знак, що за кілька днів і вони піchnуть цвісти. Поміж квітцям повно прахів. Ось і ластівки вже прилетіли з теплих країн: одна, друга... З лісу несеться смішний голос „юд...юд...юд...”. Це птиця „вудвуд”.

В городі було вже багато засіяного. Вже сходила молоденька морква, а там буряки виглядали з землі червоними листочками, ніби вилочками. Але хрін росте аж там далі, де в травні посіють капусту. Тепер там земля ще не управлявана.

Юрко заглядав тут і там, але хрону не бачив. Літом хрін має великі зубчасті листки, то й не штука відшукати. Але тепер...

Та враз Юрко побачив на землі неживу ластівку. Йому жаль стало: прилетіла бідна з далеких сторін — і тут їй кінець! Хотів взяти її до рук, але згадав, що мама казала, що ніякого мертвого сотворіння не вільно торкатися — від цього можна важко захворіти. Тому тільки приглядався — і враз помітив, ніби вона порушилася. З-під неї виліз червоний жучок із чорними плямками, висунув своїми ніжками грудку землі та знов сховався під ластівку. За хвилину появився він із другої сторони та теж викинув грудку землі.

Юрко так зацікавився працею жучка, що зовсім забув про хрін. Побачив, що тих жучків було більше, вони викидали своїми ніжками землю з-під ластівки і вона неначе западалася в землю щораз нижче й нижче.

Хто знає, як довго приглядався б Юрко жучкам, аж прибігла сестра, пригадати йому про хрін. Юрко схопився і побіг шукати, та тепер щасливо і знайшов, аж кілька корінців.

В хаті мама виймала крашанки із фарби і Юрко призабув про ластівку. Пригадав собі про неї аж за які дві години і побіг поглянути. І — диво! Ластівки там зовсім не було! Юрко заглядав сюди й туди. Але ластівка пропала кудись, а на тому місці була тільки чорна земля, що її вже трохи підсушило весняне сонце.

Після полудня, повертаючись від Божого Гробу, Юрко зустрів свого старшого товариша, Ромка і розказав йому свою дивну пригоду з ластівкою. Ромко вислухав і сказав:

— В цьому нема нічого дивного. Ці жучки звуться „грабарики”. Вони цікаві тим, що складають свої яєчка в тіла якихось неживих звірят. Коли діти жучків — личинки, вилізують з яєчок, вони живляться цими звірятками. А щоб ця їжа личинкам не пропала, грабарики закопують її в землю. Хоч мертве звірятко і багато більше від жучків, та вони вигребують з-під нього землю так довго, поки воно зовсім погрузне. Тоді прикривають його землею — і тоді їх діти мають вже запевнену поживу й захист, поки не підروстуть та не заміняться в справжніх жучків. Взагалі — в природі багато чого такого цікавого і варто їй приглядатися!

Аж тепер Юрко зрозумів, що й навіщо робили жучки з ластівкою та був дуже гордий, що не лиш поміг мамі — приніс хрону, але й навчився щось нове та цікаве.

Відзначка вмлости огородника.

ВИМОГИ ДО ВМЛОСТИ ОГОРОДНИКА:

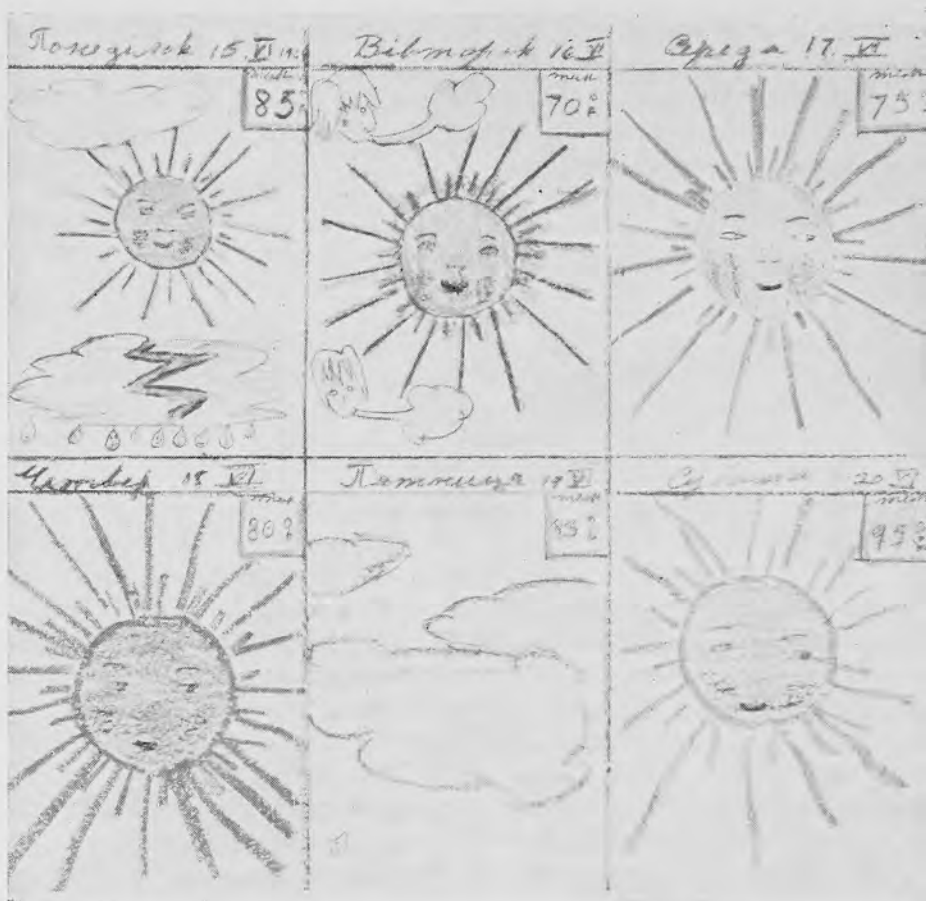
1) Новак вирощує городові квіти або городину на грядці, розміром щонайменше два квадратні метри, або у скриньках. Вирощує їх впродовж чотирьох місяців, назве їх і децю про них розкаже, що й чому треба робити, щоб рослина була здорова й добре росла. Веде щоденник огородника, що в ньому зазначає дати: засадження чи засіяння, сходження, випускання листків, квітування, тощо, а також погоду. Вміє приготувати ґрунт, засадити й виростити рослину.

2) Знає найважливіше про рослину та її життя; про її складові частини: корінь, біло, листя, квіт, овоч, та звідкіля й як рослина бере корм.

3) Знає важливіші чотири роди ґрунтів. Простежить, як проходить вода крізь пісок, глину та городову землю.

4) Вміє послуговуватися лопатою, граблями, поливачкою, сапкою.

- 5) Розрізніть та назве щонайменше трьох приятелів та трьох ворогів городу.
- 6) Вміє стяти квіти та укласти їх в китицю.
- 7) Розкаже дещо про погоду: опади, вітер, температуру, вологість повітря та їх поміри.
- 8) Розкаже про українські баштани.

В „Готуйсеві” за травень ми розказали, як Петрусь здобув вмільсть огородника. Тут подаємо, як можна цікаво записувати щоденно погоду, бо це потрібно кожному огородникові. Цей календарець погоди виготовила кілька років тому новачка Вірляна Ткач. Сьогодні вона вже старша юначка.

Новачка Люба Мостова:

М А М І

Після закінчення науки Оксана, Маруся й я зійшлися біля бічних дверей школи. Ми розмовляли про день матері та думали, яку то несподіванку зможемо приготувати своїм мамам.

— Гарно було б, якби ми купили їм дарунки! — сказала Оксана.

— І завилили їх у красний, барвистий папір з кокардою на вершку! — додала Маруся.

Я ще нічого не говорила, тільки прислухалася розмові.

— А що ти думаєш зробити для мами? — спитала мене Оксана. Я думала, думала і врешті придумала.

— А чому не приготувати б нашим мамам сценку? — скрикнула я нараз. — Це була б їм справжня радість!

— Це прекрасна думка, Любо! — погодилися приятельки.

— Якщо так, то справа поладжена! Завтра ранком зійдемося в місцевому парку біля маленького ставу. Там вирішимо, як поставити сценку. Годитеся? — спитала я.

— Так, годимося! — відповіли весело товаришки.

Ми розійшлися. Цієї ночі я думала, як то буде завтра, яку то виставку ми з приятельками приготуємо. Не знаю, коли я заснула й не відчула, коли проминула ніч.

Настав ранок. О, який гарний день! Якраз добра погода, щоб іти до парку. Я прибралася швидко, з'їла сніданок та попросила свою сестру Ліду, щоб пішла сьогодні зі мною до парку. Опісля я розказала їй, чому ми йдемо та просила, щоб вона не говорила нікому про наші пляни. Вона приобіцяла, що додержить таємниці та що піде зі мною.

Я ввійшла з Лідою до кухні, де мама варила молоко і спитала:
— Мамо, чи Ліда й я можемо піти сьогодні до парку, погратися трохи?

— Так, — відповіла мама. — тільки спершу випийте ще це молоко, що я загріла вам.

Ми швидко випили молоко і поспішили на визначене місце біля ставка.

Там зустріли нас Оксана й Маруся. Оксана принесла коц, ми розстелили його й вигідно розташувалися. Розмову почала Маруся:

— Ну, може хтось із вас знає, яку сценку можна виставити в честь наших мамів?

Тут я пригадала собі, що на мої уродини бабуся дарувала мені книжечку з двома сценками.

— А як вони звуться? — спитала зацікавлено Оксана.

— Перша виставка зветься „Школярка Маруся”, а друга „Неслухняна Галя”.

— А які одяги треба нам придбати до цих вистав? — питала Маруся.

— Зовсім звичайні. Нам треба тільки того одягу, що в ньому ходимо у школу та дома.

— Це добре, що не треба буде шити одягів! — завважила Маруся.

— Ти, Марусю, певно зрадієш, що під час цих вистав будемо співати теж гарних пісень! Але що буде з подарунками?

— Я думаю, що буде добре, коли вручимо подарунки мамам після виставок. — порадила Оксана.

— А які подарунки купимо? — затурбувалися ми.

— Біля цього парку є мала українська крамниця, де продають гарні вишивані речі! — сказала Оксана.

— Найкраще підемо туди зараз і оглянемо вишивані скатерті. Погоджується, Лідо й Марусю? — спитала я.

І ми пішли. Всі вибрали гарні подарунки нашим мамам. Працюючись з товаришками, я запевнила їх, що перепишу кожній ролі на окремому папері та роздам їм ці ролі завтра після науки.

У скорому часі ми всі добре вивчили свої ролі і ждали нетерпливо дня матері. Врешті радісний день надійшов. Наш виступ дуже подобався нашим мамам. Вони захоплено подивлялися свої подарунки, що їх ми самі вибрали. Цей день залишиться назавжди в пам'яті.

Знам'я гнізда новаків „ДІТИ СТЕПУ” із Нью Йорку. Тут бачимо його світліну із двох боків. На відвороті бачимо знаки всіх роїв: „Зайчики”, „Тури”, „Вовки”, „Лиси”, „Тарпани”, „Бабаки”, „Бобри”. А чи Ваше гніздо має теж своє знам'я?

Сестричка гніздова прашає „Соловейків” при переході до юнацтва.

Дорогий „Готуйся”!

Хоч я вже юначка, пересилаю Вам світлину з описом переходу нашого роя до юнацтва.

Дня 5 січня 1969 року наш новацький рій „Соловейки” перейшов до юнацтва, до 4 Куреня імени Ольги Басараб. Ми всі були дуже врадувані і навіть трохи збентежені такою великою подією. Наша гніздова, сестричка Філінська, попрацювала „Соловейків” від усіх новачок та похвалила нас за добре виконання обов'язків у новацтві.

Юначки Четвертого Куреня прийняли нас у свої ряди юнацьким кличем: „Сильно, Красно, Обережно, Бистро” та подарували нам сині юнацькі хустини. Кожна із нас переступила новий поріг у житті.

Юначка-прихильниця
Наталка Турченко.

**

Новак **Нестор Микитин** із Торонто пише:

В неділю, дня 30 березня 1969 року відбулася виставка праць новаків у залі Рідної Школи Святого Миколая в Торонто. Виставка визначалася різноманітністю експонатів. Були пам'ятки із пластового життя, збірки з філятелистики та природи, мистецькі роботи, предмети щоденного вжитку, образки та моделі здобутків техніки та інше. Була навіть одна вишивка, але не дістала нагороди, бо не мала з ким змагатися. На наступну виставку

треба буде запросити до змагань новачок, це буде корисно й цікаво.

Гостям та учасникам виставка незвичайно подобалася. А члени нашого журі, що мали оцінювати експонати, шкрябали потилиці, бо не могли рішити, кому призначити першенство. Я дуже радий, що мій рій одержав першу нагороду за працю всього роя. Перша нагорода за особисту працю припала мені. Решту загальних нагород дістали друзі по заслугі. Були теж нагороди за найкращі праці в окремих ділянках.

Виставку організували братчики Соколик і Франів, при співпраці братчиків-виховників.

Мій рій „Степові Вовки” організований у 1967-68 роках. Минулого року сходини не були цікаві, бо ми не мали постійного

братчика. Цього року наш братчик Заставний вміє захопити нас до праці.

Кожної суботи маємо на сходинах гутірки на різні теми, точкування за наші успіхи, змагання

в рої та з іншими роями. Здобуваємо вмілості, потрібні до першої новацької проби. Хто буде перший на другий рік?

Готуйсь!

Новак **Нестор** Микитин

Діти із Української Четвергової Школи в Парижі, Франція, дякують читачам „Готуйся” за наш журналік та книжки, переслані через ОПДЛ.

Вже після того, як „Готуйсь” видрукував розгадки загадок і не можна було нічого дописати, прийшли дуже добрі розгадки новачки Ромашки Мриц із Торонто. Особливо гарно описала вона образки до оповідання про **ДОБРЕ ДІЛО ДІДА-СНІГУРА**. Додатково отже дістала вона книжку Миколи Куліша „**ПАЦАНИ**”.

А це її оповідання:

Діти збудували на подвір'ї діда-снігура. В суботу після новацьких сходин Ромко повертався з домівки в хату, коли зненацька на нього напав пес. Ром-

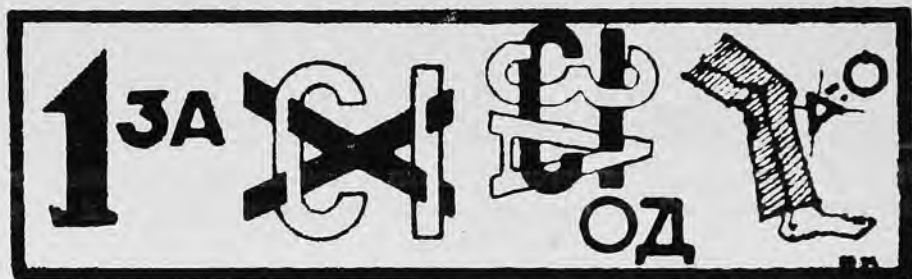
ко почав утікати. Дід-снігур пожалів переляканого хлопчика і моргнув йому. Ромко зрозумів снігура і скоренько сховався за нього. Пес погнався за Ромком, але снігур відстрашив його галузкою, що її держав у руці. Пес побіг далі, а Ромко подякував снігурові і пішов у хату. На наступних сходинах Ромко розказав новакам про добре діло снігура.

Хлопці побігли, оточили діда-снігура й проміняли його галузку на прапорець їх роя. Братчик причіпив йому відзнаку за добре діло.

РЕБУСИК

А хто каже, що цей ребусик легко розгадати? Та всетаки спробуйте та напишіть до „Готуйся”, що Ви з нього відчитали. Це гарний клич, і буде цікаво, коли теж напишете, як Ви розумієте його! Тільки присилайте розгадки якнайшвидше!

УЛОЖІТЬ ЯКСЛІД СЛОВА!

Тут маєте різні слова. Їх перші або останні букви, коли правильно їх складемо за порядком, дадуть разом назву місця, де всі ці речі потрібні.

Слова, що важні їх перші букви:

Авто
Трубка
Лук
Стійка
Ватра
Прапор
Братчик
Репетка
Товариш
Алярм

Слова, що важні їх останні букви:

ріИ
шатрО
грИ
піснІ

СКІЛЬКИ НОВАЧОК ТАБОРУВАЛО?

Цього року в таборі було п'ять роїв новачок. В наймолодшому рої було шість новачок, у старшому після нього було на дві новачки більше, а в кожному старшому ще по дві новачки більше, як у попередньому. Скільки новачок таборувало разом цього літа?

ЛИПЕНЬ! ПАХНЕ ЛИПИ КВІТ,
НОВАКАМ ВІДКРИВСЯ СВІТ:
СКІЛЬКИ Ж МІСТ, МОСТІВ, ДОРІГ,
ПРОСТЕЛИЛОСЬ НАМ ДО НІГ!
ТА НАЙКРАЩЕ ЗАЛИШАТИ
НАМ СВДОЦТВО ДОБРЕ В ХАТІ!

ВСІ ЗАДАЧІ В ШКОЛІ СПЛЯТЬ
СКІЛЬКИ Ж НАМ НОВИХ ЗАЙНЯТЬ!
ЗНАЄ КОЖЕН: В ЛІТНІЙ ЧАС
ДОЖИДАЄ ТАБІР НАС!
ВЖЕ Й НАПЛЕЧНИКИ ГОТОВІ.
ТАБІР — РАДІСТЬ НОВАКОВІ!

НА КУПАЛА НОВАЧКИ
ПОПЛЕТУТЬ З КВІТОК ВІНКИ,
ТАК, ЯК ЗДАВНА БУВ ЗВИЧАЙ,
ДЕ НОВАЦТВА РІДНИЙ КРАЙ.
ПОПЛИВУТЬ ВІНКИ ЯСНІ
ПО ВОДІ — В КРАЇНУ МРІІ.

С Е Р П Е Н Ь

В О Г Н И К

Хижий звір в ярах дримає,
Спить утомлена трава,
Місяць чари розспіас
Понад сонні дерева.

Небовід зірками вкрився,
Стих пташок веселий спів.
На галяві розгорівся
Ясний вогник новаків.

День гарячий, день веселий
Дав мандрівку, гри, пісні.
Дивні мрії нічка стелить,
Дивну казку — при вогні...

... Десь шумить Дніпро-Славута,
Рідні сосни із Карпат,
Десь князі — у сталь закуті,
Козаки степами мчать...

Розцвіла калина біло,
Мерехтить Софії храм,
Серце радісно забилось,
Що вже близько воля нам...

Сонні вії розкривас
Іскорок блискух рій.
Казка при вогні вітас
В Україні дорогій.

